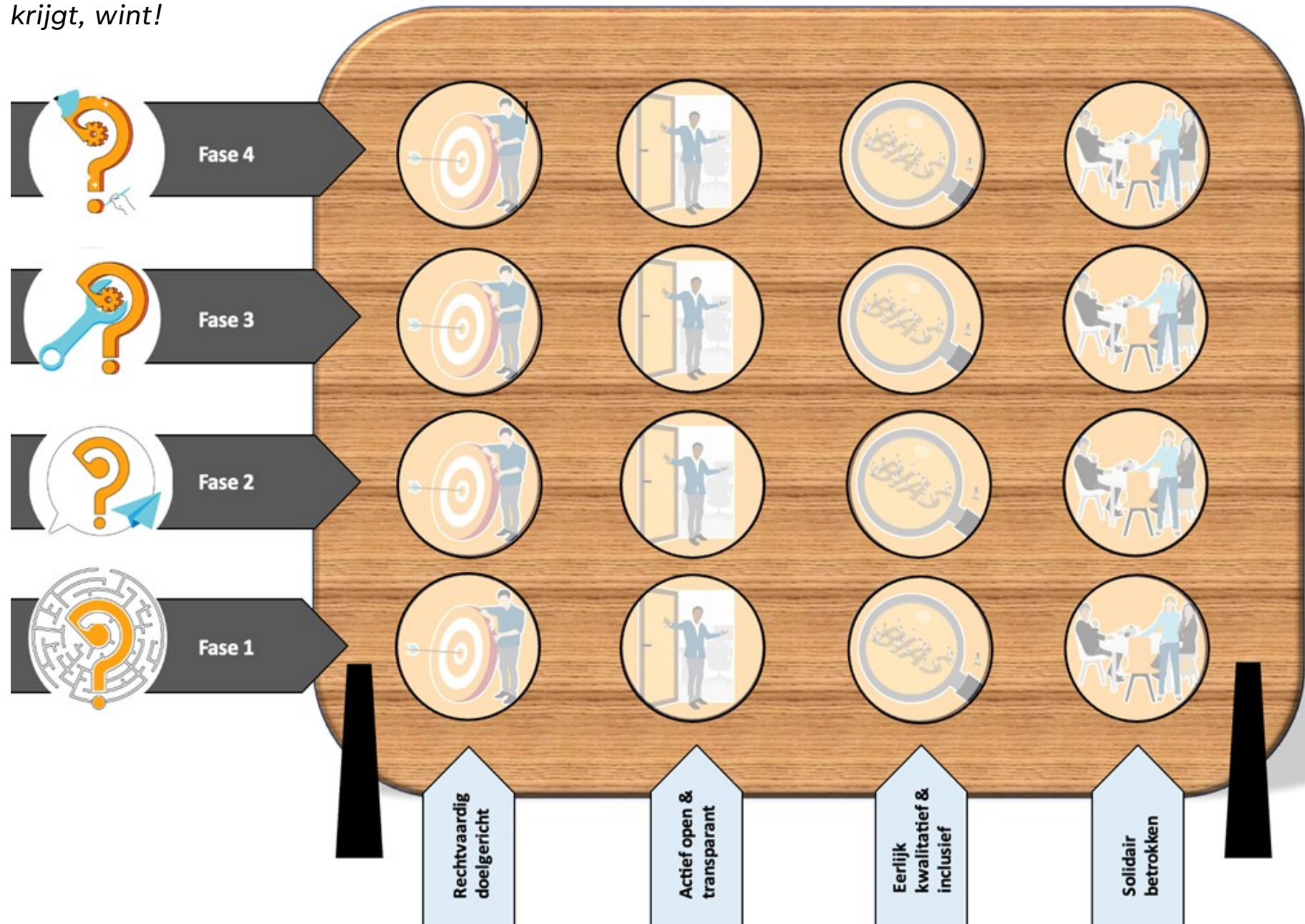

Vier ethiek op een rij

Sturen is een vakje. Ben jij de beste opdrachtgever? De opdrachtgever die het vaakst “vier op een rij” krijgt, wint!

Spelregels:

- Om dit spel te spelen heb je een vraagstuk nodig. Een vraagstuk die jij als opdrachtgever gaat omtoveren tot een opdracht waarbij data worden ingezet.
- Elk vakje heeft een "toelichting". Pas de stellingen uit de toelichtingen toe op jouw vraagstuk.
- Je mag je schijf alleen laten vallen in het vakje, als je aan de toelichting van dat vakje voldoet.
- Vergeet de kracht van zwaartekracht niet! Je kan alleen omhoog als er een schijf onder zit

Fase 1: Begrip. Het doorgronden van de context en vaststellen van de kernvraag

Fase 1 is het startpunt. Het doel van deze fase is het grondig analyseren en goed begrijpen van het voorliggende vraagstuk, van de context, van de vraag achter de vraag, van de primair belanghebbenden en hoe data daarvoor rechtvaardig en doelgericht ingezet kunnen worden of niet. Pas dan kunnen een heldere en legitieme vraag en opdracht geformuleerd worden.

Fase 2: Het opstellen van de opdracht

In fase 2 staat het opstellen van deze opdracht centraal. Daarbij geldt dat duidelijke afspraken dienen te worden gemaakt over de rollen en verantwoordelijkheden die jij als

opdrachtgever hebt en die de opdrachtnemer krijgt bij het uitdragen en bewaken van 'de ethiek' binnen de opdracht.

Fase 3: Het uitvoeren en onderhouden van de opdracht

De opdracht staat als een huis. De perfecte opdrachtnemer staat te springen om te beginnen. Dan nu: het uitvoeren en onderhouden van de opdracht. Deze fase bestaat vanuit het 'goede opdrachtgeverschap' uit drie kernonderdelen:

- De rollen en verantwoordelijkheden,
- De samenwerking en communicatie,

- *De evaluatie en reflectie*

Fase 4: Afronding en nazorg

Wanneer komt een opdracht ten einde? Als het doel is bereikt? Als aan de behoeften zijn voldaan? Als alle middelen (denk aan tijd en geld) op zijn? Het einde van de opdracht is niet hetzelfde als het einde van de overeenkomst die is getekend met opdrachtnemers. Net zoals de opdracht niet begint bij de ingangsdatum van de overeenkomst. Er hoort voor- en nazorg bij. Dit onderdeel geeft aan hoe verantwoorde nazorg eruitziet, vanaf het moment dat jij als opdrachtgever voelt dat de opdracht ten einde komt.

Toelichting op de fases

VIER ETHIEK OP EEN RIJ	RECHTVAARDIG DOELGERICHT	ACTIEF OPEN & TRANSPARANT	EERLIJK INCLUSIEF & KWALITATIEF	SOLIDAIR BETROKKEN.
FASE 4: AFRONDING & NAZORG	Ik heb met de belanghebbenden het traject geëvalueerd en verkend welke vervolgstappen nodig zijn na de afronding van de opdracht.	Ik weet hoe de data die zijn gebruikt, bewaard en/of gedeeld gedurende de opdracht worden onderhouden na afloop van de opdracht. Deze informatie is ook gecommuniceerd aan de belanghebbenden.	Ik waarborg dat de data die zijn georganiseerd en ingezet gedurende de opdracht ook na afloop van de opdracht blijven voldoen aan de eisen die bij de opdrachtverlening zijn gesteld aan kwaliteit en inclusiviteit. Tenzij er uitlegbare redenen zijn om dat niet te doen.	Met de belanghebbenden zijn afspraken gemaakt over hoe de relatie en communicatie vormgegeven wordt na afloop van de opdracht.
FASE 3: UITVOEREN & ONDERHOUDEN	Hoe en in welke mate de activiteiten en data nog ten dienste staan van het doel is vast onderdeel van de reflectie met de opdrachtnemer en de verschillende belanghebbenden.	Ik kan uitleggen welke data worden gebruikt, waarom en hoe ze worden ingezet en gebruikt, wat de herkomst van de data is en voor wie de data toegankelijk zijn. 'Open tenzij' is de norm	Ik ken en begrijp de beperkingen van de data. Welke aannames zijn gedaan. Wat de data laten zien en niet laten zien (bias). Ik stuur en reflecteer op de kwaliteitseisen zoals deze zijn beschreven in de opdracht.	Ik faciliteer een omgeving waarin belanghebbenden solidair worden meegenomen en betrokken in het proces. Ik behartig de belangen van de primaire belanghebbenden.
FASE 2: De opdracht opstellen	De opdracht verzekert dat alle activiteiten binnen de opdracht ten dienste staan van het vraagstuk. De opdracht voorziet bovendien in een stopscenario, wanneer blijkt dat de inzet van data niet meer gerechtvaardigd en proportioneel is.	Ik heb de eisen besproken en gedefinieerd m.b.t. openheid en transparantie van de data en het proces. Het uitgangspunt hierbij is 'open tenzij'	De opdracht stelt eisen aan de kwaliteit van de data en vraagt de opdrachtnemer om uit te leggen hoe de kwaliteit bepaald en gewaarborgd wordt.	De opdracht stelt eisen aan de betrokkenheid van de verschillende belanghebbenden in de uitvoering. De opdrachtnemer geeft aan hoe de opdrachtnemer samenwerking en participatie organiseert.
FASE 1: Begrip. Context en kernvraag	Ik ken en begrijp de herkomst en context van het vraagstuk. De kernvraag is helder en gerechtvaardigd, vanuit het perspectief van de primaire belanghebbenden. De meerwaarde en rechtvaardiging van de inzet van data voor dit vraagstuk is zorgvuldig afgewogen en beoordeeld.	Het proces om te komen tot een goed begrip van het vraagstuk en de uitkomsten zijn volledig open en transparant dit is ook actief gedeeld met de belanghebbenden.	Ik heb een divers en inclusief geheel aan bronnen geraadpleegd zoals de primaire belanghebbenden, domeinexperts en ketenpartners. Zodat we kunnen werken vanuit een compleet, gemeenschappelijk en samenhangend beeld van het vraagstuk	Ik ken en begrijp de context, waarden, dynamiek en perspectief van de verschillende belanghebbenden. De primair belanghebbenden zijn betrokken en staan centraal.